

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **A. Š.**, bývajúceho v P., zastúpeného JUDr. **L. K.**, advokátom so sídlom v T., proti odporkyni **J. Š. – C.**, so sídlom v P., IČO: X., **o ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 4 C 112/2012, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 21. decembra 2012 sp. zn. 17 Co 374/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a.**

Odporkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Partizánske rozsudkom z 5. mája 2011 č.k. 4 C 112/2010-63 zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ voči odporkyni domáhal ochrany osobnosti.

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 21. decembra 2011 sp. zn. 17 Co 374/2011 odvolanie navrhovateľa odmietol ako oneskorene podané. Vychádzal z toho, že prvostupňový rozsudok bol navrhovateľovi doručený do vlastných rúk 30. júna 2011, nasledujúcim dňom (1. júla 2011) mu začala plynúť zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania, ktorá v zmysle § 57 ods. 2 O.s.p. uplynula 15. júla 2011. Z kópie odvolania, ktoré doručil navrhovateľ súdu 13. júna 2011, odvolací súd zistil, že toto odvolanie nebolo podané proti rozsudku Okresného súdu Partizánske z 5. mája 2011 č.k. 4 C 112/2010-63 – smerovalo proti rozhodnutiu v inej právnej veci (vedenej na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn.

6 C 121/2010). V prejednávanej veci podal navrhovateľ odvolanie až 21. novembra 2011, teda po uplynutí zákonnej odvolacej lehoty.

Uznesenie odvolacieho súdu napadol navrhovateľ dovolaním. Namietal, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), lebo sudcovia, ktorí danú vec prejednávali, boli voči nemu zaujatí a vychádzali z nepravdivých výpovedí odporkyne a svedkov. Jeho včas podané odvolanie bolo odmietnuté v rozpore so zákonom. Súdny tiež nesprávne vyhodnotili vykonané dôkazy, v dôsledku čoho nesprávne zistili skutkový stav a nesprávne vecne rozhodli. Žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie je neopodstatnené, podania navrhovateľa sú zmätočné a do objasnenia skutkového stavu veci alebo postupu súdov nepriniesli nič nové.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas osoba oprávnená na tento procesný úkon, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu

na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolanie navrhovateľa smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky niektorého z vyššie uvedených uznesení, proti ktorým je dovolanie prípustné (§ 239 ods. 1 a 2 O.s.p.). Prípustnosť jeho opravného prostriedku by prichádzala do úvahy len v prípade výskytu niektorej z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p.

V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Procesné vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. navrhovateľ v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní ich existencia nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Dovolateľ tvrdí, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. Odvolaciemu súdu vytýka, že jeho odvolanie odmietol ako oneskorene podané bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou prvostupňového rozhodnutia. Podľa názoru dovolateľa došlo k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom aj tým, že sudcovia boli v danom prípade voči nemu zaujatí a vychádzali z nepravdivých výpovedí odporkyne a svedkov.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť procesne nesprávny postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožňuje realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Judikatúra za prípad odňatia možnosti pred súdom označuje aj postup súdu, ktorý sa z určitého procesného dôvodu odmietne zaoberať meritom veci

(odmietne podanie alebo konanie zastaví alebo odvolací súd odmietne odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup nie sú dané (viď R 23/1994).

Odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1 veta prvá O.s.p.). Do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty (§ 57 ods. 1 O.s.p.). Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca; ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 57 ods. 2 O.s.p.). Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade bol prvostupňový rozsudok doručený do vlastných rúk navrhovateľa 30. júna 2011. Zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania mu začala plynúť dňom 1. júla 2011 a uplynula 15. júna 2011.

Súd prvého stupňa vykonal šetrenie zamerané na odstránenie pochybností o podaní odvolania a o rešpektovaní lehoty, v ktorej mohlo byť podľa zákona podané. Z fotokópie odvolania doručeného navrhovateľom súdu prvého stupňa 13. júna 2011 je zrejmé, že toto odvolanie smerovalo proti rozsudku Okresného súdu Partizánske č.k. 6 C 121/2010-52 (teda rozsudku vydanému v inej právnej veci); keďže týmto odvolaním nebol napadnutý rozsudok Okresného súdu Partizánske z 5. mája 2011 č.k. 4 C 112/2010-63 (rozsudok vydaný v prejednávanej veci), nevyvolalo predmetné odvolanie v danej veci procesné účinky podania odvolania.

Odvolací súd po zistení, že odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Partizánske z 5. mája 2011 č.k. 4 C 112/2010-63 podal navrhovateľ osobne v podateľni tohto súdu (až) 21. novembra 2011 (teda po uplynutí odvolacej lehoty uvedenej v § 204 ods. 1 O.s.p.), odvolanie odmietol ako oneskorene podané.

Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že odmietnutím odvolania v procesnej situácii, v ktorej boli pre to dané zákonné predpoklady v zmysle § 218 ods. 1

písm. a/ O.s.p., nebola navrhovateľovi odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pokiaľ dovolateľ namieta, že k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom došlo aj tým, že odvolací súd vo veci nenariadil pojednávanie a vec meritórne neprejednal, dovolací súd uvádza, že podľa § 214 ods. 1 O.s.p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Keďže nešlo o prípad uvedený v § 214 ods. 1 O.s.p., odvolací súd mohol rozhodnúť o odvolaní aj bez nariadenia pojednávania. Procesný postup odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohol mať preto za následok odňatie možnosti navrhovateľa konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

K tvrdeniu dovolateľa, že súdy rozhodli na podklade neúplných skutkových zistení, ako aj nesprávneho dokazovania a hodnotenia vykonaných dôkazov, dovolací súd uvádza, že neúplnosť skutkových zistení súdu môže viesť k vecne nesprávnemu rozhodnutiu súdu, ktoré ale Občianskym súdnym poriadkom nie je považované za procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (viď R 37/1993). Ani nesprávnosť hodnotenia dôkazov nie je dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. (R 42/1993).

Dovolateľ uvádza, že v konaní došlo tiež k procesnej vade v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. Tvrdí, že vec prejednali a rozhodli vylúčení sudcovia.

Sudcovia sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti (§ 14 ods. 1 O.s.p.). Na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní (§ 14 ods. 2 O.s.p.). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré

spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach (§ 14 ods. 3 O.s.p.).

Neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni v danom prípade dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p., posúdiť túto otázku samostatne a prípadne i inak, než ju posúdil nadriadený súd (R 59/1997).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania vecí, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

Z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. je právne významný vzťah sudcu, a to buď k veci (kedy má sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (o taký vzťah ide vtedy, ak sudca má k účastníkovi konania určitý osobný vzťah, so zreteľom na ktorý možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti) a napokon k zástupcom účastníkov konania.

Dovolateľ tvrdí, že v prípade JUDr. B. B. existovali dôvody vylučujúce ju ako sudkyňu z prejednávania a rozhodovania vecí. Poukazuje na to, že ním podané odvolanie nebolo predložené na rozhodnutie dovolaciemu súdu a bola na ňom vyznačená právoplatnosť dňom 16. júla 2011. Táto sudkyňa počas celého konania „nadŕžala“ odporkyni, rozhodnutím pripustila, aby bola poškodená jeho povest' a napriek jeho zlému zdravotnému stavu mu ešte priťažila stresom vynesím nespravodlivého rozsudku. V dovolaní namietal aj zaujatosť

senátu 17 Co Krajského súdu v Trenčíne, ktorému predsedá JUDr. E. Z.; dôvody vylučujúce členov senátu z pojednávania a rozhodovania vecí videl v tom, že rozhodli bez nariadenia pojednávania a prehliadli argumentáciu uvedenú v odvolaní.

Z obsahu dovolania (§ 41 ods. 2 O.s.p.) vyplýva, že dôvody vylučujúce sudcov prvého a druhého stupňa vyvodzuje dovolateľ iba z procesného postupu v konaní, ktorý sa podľa jeho názoru prial zákonu, a tiež z konečného rozhodnutia, ktoré považuje za nesprávne, nezákonné a nespravodlivé. Takáto námietka sa ale netýka takej okolnosti, ktorú zákon označuje za právne relevantnú podľa § 14 O.s.p. Možno uzavrieť, že (ani) v dovolacom konaní navrhovateľ neuviedol žiadny zákonom uznaný dôvod zaujatosti spochybňujúci tak nezaujatosť JUDr. B. B., ako aj nezaujatosť členov odvolacieho senátu. V dovolaní vyslovené pochybnosti dovolateľa nemožno považovať za právne relevantné. Dovolací súd konštatuje, že tieto pochybnosti sú podľa všetkého motivované nespokojnosťou navrhovateľa s rozhodnutiami súdov. Hodnotenie správnosti konania a rozhodovania súdov ale nepatrí účastníkovi konania a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že prípustnosť podaného dovolania nevyplýva ani z ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ súdom vytýka, že ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení vecí, treba uviesť, že právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie vecí je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (iba) procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľom (§ 237 písm. f/ a g/ O.s.p.), nevyšli najavo ani iné procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva

z ustanovenia § 239 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní úspešnej odporkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech v dovolacom konaní nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal odporkyni náhradu trov dovolacieho konania, lebo v tomto konaní nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. júna 2013

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

;Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková